

Asia: VN/27266/2024

Lausuntopyyntö pankkipalvelulainsäädännön arviointia koskevasta työryhmämietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne yrityksen ja yhteisön perusmaksutiliä koskevista ehdotuksista

S-Pankki pitää tärkeänä tavoitteita selkeyttää peruspankkipalveluiden tarjontaa. Ehdotamme seuraavia täsmennyksiä, jotka näkemyksemme mukaan parantaisivat sääntelymallin toimivuutta.

1. Palveluvelvoite koskisi sellaisia finanssialan toimijoita, jotka tarjoavat maksupalveluita yhteisöille laajasti osana liiketoimintamalliaan.
2. Perusmaksutilejä voisi olla vain yksi kerrallaan.
3. Pankit saisivat kieltäytyä ja irtisanoa peruspankkipalveluita myös silloin kun asiakas on kansainvälisten pakotteiden (ml. OFAC) kohteena, asiakkaan toiminta ei täytä viranomaisvaatimuksia tai asiakkaalla ei ole todellista tarvetta maksupalveluille.

S-Pankin liiketoiminta keskittyy pankkipalveluiden tarjoamiseen yli kolmelle miljoonalle henkilöasiakkaallemme. Eroamme monista muista markkinoilla toimivista pankeista muiden muassa siinä, että henkilöasiakkaiden päivittäispankkipalvelut ovat maksuttomia kaikille S-ryhmän asiakasomistajille.

Henkilöasiakkaille tarjottavien palveluiden ohella tarjoamme yhteisöille lähinnä hoitotilejä osana rahoitus- tai sijoituspalveluita ja näitä tukevia oheispalveluita. Palveluvalikoimastamme ei löydy kattavia yhteisöjen maksupalveluita, eikä meillä ole yhteisöasiakkaiden maksupalveluiden tarjoamiseen tarvittavia resursseja tai prosesseja. Esitetty yleinen palveluvelvoite olisi

kaltaisellemme toimijalle suhteettoman raskas verrattuna niihin finanssialan yrityksiin, joille yhteisöasiakkaiden maksupalvelut ovat osa ydinliiketoimintaa.

Näemme, että valitun sääntelymallin ei tulisi pakottaa suomalaisia luottolaitoksia muuttamaan strategiaansa. Niinpä palveluvelvoitteen tulisi koskea niitä finanssialan toimijoita, joille yritys- ja yhteisöpalvelut ovat keskeinen osa strategiaa ja jotka tarjoavat maksupalveluita yhteisöasiakkaille laajasti osana liiketoimintamalliaan. Tässä olisi mahdollista mukailla esimerkiksi Tanskassa käytössä olevaa peruselinkeinotilin mallia yhteisöliiketoiminnan koko ja valmiudet huomioiden. Tanskassa velvoite koskee suuria, systeemisesti merkittäviä luottolaitoksia.

2. Huomionne asiakaspalvelua koskevista ehdotuksista

-

3. Huomionne muista esityksen yhteydessä arvioiduista aiheista (esim. yhdenvertaisuus, raportointi, jatkoselvittettävät aihekokonaisuudet)

Lisäksi tunnistamme, että oikeus useaan perusmaksutiliin voi altistaa Suomen maksujärjestelmän väärinkäytöksille sekä mahdollistaa rahojen liikkuttelun eri tilien välillä, mikä lisää jo ennestään alati kasvavaa talousrikollisuuden riskiä (esim. muulitilit, petosrikollisuus, rahanpesu), kun suomalaisen tilinumeron luotettavuutta voidaan käyttää hyväksi. Useimmissa EU-maissa tilien määrä on rajattu yhteen, ja sama malli olisi perusteltu myös meillä. Yhden tilin malli ei rajoita asiakkaiden toimintaa, koska tilin voi siirtää pankista toiseen ja muita kuin perusmaksutilejä voi avata normaalisti.

Mielestämme maksujärjestelmää tulee kehittää ensisijaisesti Suomessa toimivien asiakkaiden, yhteisöjen ja luottolaitosten toiminnan turvaamiseksi eikä väärinkäytösten mahdollistamiseksi. Nykyinen ehdotus rajaa muista verrokkimaista poiketen pankin oikeuden kieltäytyä tilin avaamisesta vain rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyviin syihin vedoten. Nämä syyt on määritelty tiukasti, ja tällä hetkellä esimerkiksi Yhdysvaltain OFAC-pakotteiden kohteena oleminen ei antaisi suomalaiselle pankille oikeutta kieltäytyä tällaisen ETA-alueella olevan asiakkaan tilin avaamisesta. Pankin altistuminen näille asiakkaille vaikeuttaa lisäksi pankin varainhankintaa joukkolainamarkkinoilla ja sitä kautta nostaa pankin kuluttajille ja yrityksille tarjoaman rahoituksen kustannuksia.

On perusteltua, että perusmaksutilit on tarkoitettu aidoille ja laillisesti toimiville yhteisöille. Niinpä peruspankkipalveluiden tarjoamisesta tulisi voida kieltäytyä ja jo avatut palvelut irtisanoa silloin, kun asiakas on kansainvälisten pakotteiden kohteena tai asiakkaan toiminta ei täytä viranomaisvaatimuksia tai jos asiakkaalla ei ole todellista tarvetta maksupalveluille. Näillä toimilla suojataan koko järjestelmän luotettavuutta.

4. Halutessanne voitte jättää tähän muita huomioita

S-Pankki kannattaa toimivaa peruspankkipalvelujärjestelmää, joka huomioi pankkien erilaiset strategiset valinnat ja varmistaa maksujärjestelmän luotettavuuden. Yhdymme Finanssiala ry:n lausunnossaan esiin tuomiin seikkoihin. Näemme, että ehdottamamme muutokset vähentävät väärinkäytösriskejä ja mahdollistavat resurssien kohdentamisen tehokkaasti asiakkaiden tarpeisiin.

Kirvelä Elina
S-Pankki Oyj